

היום כולם יודעים: אי אפשר להילחם בלי אמש"ט 'איסוף מסמכי שלל טכני' - 'אוצרות הטבע' של המודיעין

ב-13 באוקטובר 2023, חמש שנים לאחר שנסגרה, יחידת אמש"ט הוקמה מחדש ומאז היא חזרה בעוצמה רבה לתודעת המפקדים והלוחמים * מפקד היחידה: היום כולם יודעים שאמש"ט מצילה חיים וכל מפקד מבין שלפני כל משימה - הוא צריך למצות את חומרי האמש"ט הרלבנטיים לו * החזון: בכל יחידה תהיה חוליית אמש"ט וכל 'לוחם קצה' יידע שהוא חייב לחפש חומרי שלל * אין היום תחקיר של אמ"ן שלא מתבסס על חומרי אמש"ט * פרו-אקטיביות. זה ההבדל בין תצורת ההפעלה של האמש"ט היום לבין תצורת ההפעלה בעבר

ראיון עם אל"מ ע', מפקד האמש"ט
ראיינו והביאו לדפוס: דני דור ויוסי בן ארי



אל"מ ע', מפקד היחידה עם מפת תצלום של תת-הקרקע שנתפסה בעזה. מודיעין מציל חיים.

לומר תודה ללוחמי הסתר

"העם הזה היה ודאי רוצה לומר תודה ללוחמי הסתר ואנשי הסוד והדממה ולהוסיף אולי איזו מילת תודה נלבבת. העם היה ודאי רוצה אילו ידע הוא את הכתובת."

חיים חפר. גיליון 1, אפריל 1990

הפעם זה היה אירוע ענק, שונה לחלוטין.

באוקטובר 2023 עמד אל"מ ע' לסיים את שירותו הצבאי ולצאת לחופשת פרישה, לאחר שבתפקידו האחרון היה קמ"ן מנהלת התרגילים המטכ"לית. בשבת בבוקר, מיד לאחר מתקפת חמאס, הגיע לבסיס בג'וליס. ע': "בתפקיד קודם הייתי קמ"ן אוגדה 162 שהחלה להתארגן ללחימה בעוטף. זימנתי אלי לג'וליס את הקמ"ן הנוכחי, ונתתי לו את כל האכסניה וכל התשתיות שהאוגדה והחטיבות היו צריכים כדי לרכז כוחות ולהתחיל לנהל את הלחימה. "בשלב הזה משימת האוגדה הייתה לקבל אחריות על גזרה מסוימת בדרום העוטף ולהחזיר מצב לקדמותו. אוגדה 162 היא אחת משתי אוגדות המחץ של צה"ל, אוגדות ההכרעה שהוכנו והתאמנו למשימות התקפה. הפעם זו הייתה משימת הגנה. אף אחד לא אימן את האוגדה מעולם לתרחיש כזה והיה צריך לאלתר תהליכי מודיעין חדשים. יחד עם עוד חבר הובלנו מהרגע להרגע תהליך עבודה חדש: לא מודיעין להכרעה או ניצחון, אלא מודיעין להשבת המצב לקדמותו.

"השיטה הייתה ליצור קשר עם תושבים נצורים ועם חברי כיתת כוננות ולאסוף מידע על המתרחש ביישובים

- היכן האויב, איפה מתנהלת לחימה. זאת כדי שנוכל לעזור לאוגדה לשלוח את הכוחות למוקדי האש הספציפיים. כדי לייצר את המודיעין הזה, צריך היה ליצור קשר עם אנשי היישובים. זה תהליך שאין לו פרוטוקול מסודר. הכל מאולתר. נכנסנו לגוגל ולרשתות החברתיות, הוצאנו רשימות טלפון



מפות-תצלום של החמאס שנתפסו ברצועת עזה וסייעו להצלת חי"לוחמים.

ינואר 2025, ימים ספורים בלבד לפני הפסקת האש והתנעת עסקת החטופים, היה אחד החודשים הקשים בלחימה בצפון רצועת עזה. בתוך כמה ימים, נהרגו עשרה לוחמי צה"ל במהלך הפעילות בבית חאנון. במוצאי שבת, אחרי הערכת מצב רמטכ"ל, התקשרו לאלוף משנה ע', מפקד יחידת אמש"ט, וביקשו לוודא שהיחידה מיצתה את כל החומר שיש על בית חאנון. לוודא שהכוחות הלוחמים שם משתמשים בכל חומרי אמש"ט כדי להמשיך את המבצע. זו לא הייתה פנייה מקרית לאחר שהערכת מצב רמטכ"ל הסתיימה. אחרי 464 ימי לחימה, כולם יודעים שהאמש"ט מציל חיים: חיי חיילים רבים ניצלו בזכות היכולת להזהיר כוחות לפני שנכנסו למלכודות ולדייק כוחות להצלחה במשימתם במקומות אחרים."

האמש"ט, יחידת איסוף מודיעין ושלל טכני, התקיימה מאז קום המדינה בתצורות שונות ומגוונות. לעתים כיחידה סדירה, לעתים כיחידת מילואים. פעם כפלגה, פעם כפלוגה, פעם כגדוד, פעם כפלוגה בתוך גדוד. פעם הוכפפה לפיקוד מרכז, פעם לאמ"ן, אבל רוב הזמן בגרסאות השונות האלה, היא הייתה ב-8200.

הפעילות שלה התרחבה והתכווצה בהתאם למצבי הלחימה: לקראת מבצע גדול או במלחמה, היחידה הופעלה וסיפקה ערך משמעותי. אחרי זמן, לאחר שמוצה החומר שנאסף ולא היה חיכוך מבצעי, פעילות היחידה הוקפאה. כך זה נמשך לאורך השנים.

הפעם האחרונה שהיחידה הופעלה, לפני מלחמת "חרבות ברזל", הייתה בשנת 2014 במהלך מבצע "צוק איתן". מאז ועד טרום המלחמה היחידה לא הופעלה, מה שהביא לאובדן יכולות מבצעיות וכשירותיות. היחידה נמוגה מתודעת המפקדים והלוחמים, ויותר חשוב

- איבדה את ההכרה האמ"נית ביכולות שלה ובהיותה מקור מודיעיני.

ע': "צה"ל והמודיעין התאהבו בסייבר ובמב"מ והיחידה נסגרה לחלוטין משנת 2018 ועד אוקטובר 2023. באותה שבת שחורה התנפצנו על תרחיש שלא היה כדוגמתו מעולם. בדרך כלל היו שולחים את היחידה עם הכוחות אל שטח האויב ושם נאסף השלל. על פי רוב היו אלה מפות ומכשירי קשר, פה ושם מסמכים ומעטים המקרים שמישהו זוכר איך זה באמת השפיע על המערכה."

"בהרבה מקרים הטרור מעדיף לפעול לוקאלית, מתחת לרדאר. הוא לא בוטח בטכנולוגיה, פתק על השולחן של סינואר יכול במקרים מסויימים להיות משמעותי יותר מבצע סייבר שלם"

חידון אתגרי #1

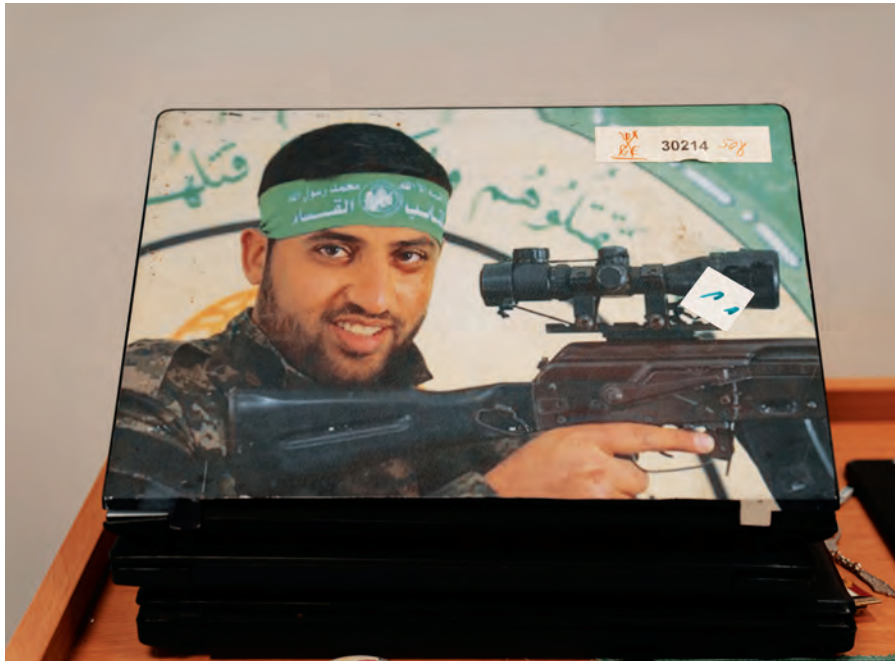
התחום: מחתרות
החידה: הזהב השחור הפך במעמד מחומר גלם ואנרגיה לחומר מידע.

הפיתרון בעמ' 102

הדרך למיגור הטרור - פגיעה במושכים בחוטים

"לא ניתן למגר את הטרור בפעולה בודדת. דרך נכונה למיגור הטרור הינה פגיעה במושכים בחוטים. יש לנקוט בהענשה נקודתית ולא סביבתית".

אלוף (במיל') מאיר עמית. גיליון 2, אוקטובר 1990



זהו מחבלי נוח'בה שסייע ללכוד מחבלים שהשתתפו בטבח השבעה באוקטובר.

של צוותי החירום ויצרנו קשר. התחלתי ליצור קשר עם קב"טים, ראשי וחברי צח"י (צוות חרום יישובי), חברי כיתות הכוננות, ואזרחים שנמצאים בעיצומה של לחימה אכזרית. האנשים שענו לי בצד השני, לא הבינו מי אני ומה אני רוצה. הם לא סמכו על אף אחד, חששו שאני מהחמאס. הייתי צריך לשכנע אותם שאין לי מבטא זר, לתת להם את המספר האישי שלי, להסביר מאיפה אני בארץ, מה הרקע שלי בצבא. בכל הזמן הזה, אני שומע צעקות וקולות ירי קרובים דרך מכשירי הקשר או הטלפונים...

"בניתי טבלה והתחלתי להזין לתוכה את הפרטים: עם מי דיברתי, מאיזה יישוב, איפה יש מגע, פה בשכונת הפרחים, פה ברחוב הזה, פה ליד הלולים.

"בכל הזמן הזה נמצאת קבוצה קטנה של אנשי אמש"ט שהגיעו בלי שקראו להם. הם הבינו שיש שלל על גופות המחבלים, וידעו שיש לדבר ערך. הייתה הבנה ראשונית שיש עליהן מכשירי קשר טקטיים, מפות עם עזרי פשיטה ומסמכים אחרים. במהלך היומיים-שלושה הבאים, הם התחילו להבין שמדובר באירוע שלל חסר תקדים.

ע': "חברתי לקבוצה הזו כי הבנתי שיש ביכולתם לסייע לי בהערכת המודיעין, וחיברתי אותם להנהלת אמ"ן כדי שיקבלו משאבים, כמו קשר וציוד לסוגיו. עדיין לא ידעתי שזה יהיה הייעוד שלי במלחמה, אבל הבנתי את הערך העצום שהם נותנים לי, במצב שבו כל המערכת בקריסה או בהתאוששות ממנה".

"באחת השיחות להערכת מצב שניהלנו עם קמנ"ר ועם אנשי האמש"ט, קמנ"ר פנה אלי ואמר לי ליד כולם: 'תארוז את הדברים שלך. מחר בבוקר תפתח יחידה לאמש"ט'. נסעתי לגלילות, אמרו לי 'תסתדר'. אז הסתדרתי. בגלילות לא חיכו לנו. לא היו תשתיות, לא היה 'נדל"ן', לא היה שיבוץ קרבי. לא היה כח אדם, אין אנשי מקצוע, אין כשירות. כלום. קיבלנו מפתח לכיתה במתחם של קורס קציני סייבר ונאמר לי שמכאן אני אעבוד. אחרי שביקשתי יפה, קיבלנו עוד חדרון צמוד..."

ממילואים, לא היו משוייכים לאף יחידה ולאף משימה. הגיעו על דעת עצמם. שמעו שצריך. מתנדבים ש'חותרים למגע'. אנשים מכל קשת הגילאים, מבני

70 פלוס ועד מילואימניקים צעירים שהשתחררו לאחרונה מהצבא.

"התפשטו אקספוננציאלית: הגיע מתרגם, ראה את כמות החומר וקרא לכל מי שהוא מכיר. בא ערביסט והתקשר לכל אלה של פעם: 'צריכים

אתכם פה'. והם מיד הגיעו. חבר הביא חבר. ככל שעבר הזמן גם היקף העבודה גדל לזירות נוספות - היום אנחנו מטפלים בעזה, בלבנון, בסוריה, באיו"ש ועוד. השלל מגוון וכל זירה דורשת התמחות אחרת.

ע': "אנחנו יחידה שבנוייה על 90% אנשי מילואים. יחידה רב זירתית, רב שפתית. מתחילת המלחמה אנחנו פועלים ברצף, לא התרענו דקה. מאפס אנשים שהיינו בתחילת המלחמה צמחנו תוך שלושה חודשים ליותר מ-500 פעילים, במשמרות

ע': "קיבלנו גם כמה אנשים: קצינים מאמ"ן, קציני לוגיסטיקה, קצינים מאגד גלילות ואת חבורת אנשי האמש"ט שפגשתי

בתחילת המלחמה. לא הכרתי את כל מי שהגיע. הם שמעו שמקימים יחידה וקפצו כדי לעזור לדבר הזה 'להתרומם'.

"הקמנו יחידה מאפס - החל בשיפוץ וניקיון המשרדים דרך התקנות המחשבים ועד קבוצות וואטסאפ. השמועה עשתה כנפיים:

התחילו להגיע חברה מ-8200 וממקומות נוספים. אספנו קב"רים, ערביסטים, מתרגמים, אנשי מודיעין שדה, קמ"נים - ואז קרה דבר מדהים: הראשונים שהגיעו קראו למשפחות שלהם, לחברים, לבנות ולבני הזוג, ולילדים שלהם. אנשים

פשוט התייצבו פה בחמולות. יש כאלה שנמצאים כאן עד היום. אנשים שהיו בפטור

"הראשונים שהגיעו קראו לאנשי משפחות שלהם, לחברים, לבנות ולבני הזוג, ולילדים שלהם. אנשים פשוט התייצבו פה בחמולות..."

"מהרגע שנפוצה השמועה שקמה יחידה, אנשים התחילו לזרום אלינו מכל מקום. אנשי מקצוע, אנשים שהכירו את היחידה ואנשי מודיעין החלו להתכנס אצלנו"

"הצטרפנו משפחתי ואני למשפחת השכול"

"שנים ניצבתי כאן, איש שירות ביטחון כללי המצדיע לחברים לנשק, אנשי קהילת המודיעין בעבר שנפלו במהלך המלחמה בטרור ערבי פלסטיני ברצועת עזה ובגדמ"ע. היום ננעלה טבעת נוספת. לפני שלושה חודשים הצטרפנו משפחתי ואני למשפחה הגדולה בעם ישראל והמשפחה הקטנה של הקהילה שידעה את האובדן והשכול."

יוסי גינוסר. גיליון 3, אפריל 1991



חומר מודיעיני שנתפס בלבנון.

24/7. אנשים עצרו את החיים שלהם לשנה וחצי והיד עוד נטויה.
"רק לאחרונה עשינו סקר יחידתי לבדוק עד כמה האנשים יכולים להחזיק מעמד. הרוב המוחלט, בסביבות ה-95% של אנשים אמרו לי: 'אנחנו איתך. אנחנו מבינים מה אנחנו עושים פה. אנחנו אוהבים את הפעילות ואת היחידה. אנחנו כאן'. זה דבר מדהים בעיניי".

מאותו הרגע שהיחידה קמה, החל אתגר חדש: לשכנע את כלל הגופים המעורבים להעביר את השלל.

ע': "הייתי צריך להתקשר לכל אלו שלפני רגע שלחו לי מיקומי מחבלים, ולבקש מהם לשמור לי על האמש"ט בשטח. זה לא פשוט. פה מישור רואה איזה דגל למזכרת, במקום אחר לוקחים טאבלט ומנסים לפתוח אותו. ועבורי, כפי שאני מבין באותו הרגע, כל פיסת מידע כזו היא קריטית. מעולם לא דיברו אתם על אמש"ט. הם לא ידעו שחשוב לרשום מהיכן נלקחו דברים ומה לעשות אתם. יש כאלה שהעמיסו ציוד על הרכב, עברו מקיבוץ לקיבוץ ומתישהו, ארבעה או חמישה ימים מאוחר יותר, הם התברשו שקמה יחידה אמש"ט והם צריכים להביא אלינו את כל מה שנמצא בבגאז' שלהם".

לאט לאט התחילו להגיע משלוחים. תחילה ארגז ראשון, אחריו כמה שקיות, עוד ארגזים אחרי זה כמה תיקים. ביחידה התחילו להבין את גודל האירוע ושההתמודדות היא לא רק עם כמות החומר (עשרות דגמי טלפונים שהורדו מגופות המחבלים, מצלמות גוף לצד מפות, תוכניות, תרשימים ורישומים), אלא עם מצב הצבירה שלהם.

ע': "במשלוח הראשון היה שלל ששכב בשטח כמה ימים והגיע לפה מסריח ומזוהם. חלק מהחומר הובא מאזורי קרבות, והיה על גופות מחבלים שהרקיבו עד שבדקו שאינן ממוכלדות ופינו אותם. החומרים היו מוכתמים בדם, עם חלקי רקמות של מחבלים הרוגים. הסירחון היה מזעזע. הריח הזה היה אחת החוויות שלא אשכח בחיים. זה זרק אותי

ישר לסיפורי השואה. בילדות שמענו סיפורים על השואה, קראנו, ראינו סרטים, השתתפנו במשלחות בתי ספר למחנות הריכוז, העבודה וההשמדה בפולין, וכל הזמן שמענו על הריח. קשה לדמיין את זה, אבל הריח שהגיע עם הארגזים והשקיות, הקפיץ לי את האסוציאציות האלה. מעבר לכך, לא הייתי רגיל בעבודה כזאת: לעבוד בידיים, לגעת, לראות, להריח ולהפעיל שיקולי דעת לוגיסטיים פלוס הגיונות מז"פיים. איך מתמודדים עם פריטים שמגיעים מזירת פשע, ללא ידע ללא ציוד? בלי כמעט כלום?

"בלילה הראשון ירד גשם. הארגזים והציוד נותרו מחוץ לחדר. הבאנו גזיבו, לא יודע מאיפה. המשכנו לעבוד. בכל רגע אנחנו מבינים שיש אצלנו חומר שיציל חיים. שסייע במאמצי השו"ן. מפות, מכשירי קשר. אסור שזה ייהרס בגשם. לא היה מקום סגור שבו אפשר היה להמשיך לטפל בחומרים. הגיע

"בשיחת ועידה עם קמנ"ר, הוא אמר לי ליד כולם: 'תארוז את הדברים שלך. מחר בבוקר תפתח יחידה'. איך בכלל פותחים יחידה?"

עוד גזיבו ועוד גזיבו. בתוך כמה ימים כל השטח מסביב נראה כמו מאהל אחד גדול, כשבתוך האוהלים נבנו פסי ריכוז ועמדות סינון של החומר, כדי לזהות ולהפנות את החומרים לטיפול. חלק מהחומרים, רטובים מהגשם, מסריחים ומזוהמים, הוצמדו באטבים לייבוש על מתקני כביסה שאולתרו בשטח. חלקם עברו ריסוס קפדני כדי להיפטר מהסירחון הנורא. פחדתי ממחלות, אבל לא הייתה לנו ברירה אלא לעבוד".

במקביל התחילו לעשות סדר ולארגן את מבנה היחידה. הגיעו שלישיים מ-8200, ממודיעין השדה. אנשים התייצבו ללא קשר למעמדם האזרחי, לשכר שלהם, לדרגה שלהם. באו והתמקמו לאורך שרשרת

חידון אתגרי #2

התחום:
מחברות
היחידה:
אור סורי ראשון
שאחריו האיר
בוקר על קהילת
המודיעין כולה.

הפיתרון בעמ' 102

"750 חברים בעמותה"

כ-750 התפקדו ונרשמו עד כה כחברים בעמותה. רובם הגדול של הנרשמים באים משלוש עמותות הגימלאים וכן מקרב המשפחות השכולות.

גיליון 4, אפריל 1992



מפקד היחידה מצביע על מפה מחוררת בכדורים שנמצאה על גופה של מחבל נוח'בה בעוטף עזה

הערך של העשייה כדי שהכל 'ירוץ'. ללא אגו, ללא פאסון וללא משוא פנים. בזמן אפס נבנה פס ייצור מפעלי שידע להתמודד עם כמות החומר שהתחילה לזרום ועם המתנדבים הרבים שהגיעו.

ע': "היה ברור לי שכדי להתמודד עם האופרציה ועם כמות האנשים שגדלה, אנחנו צריכים להתרחב. התחלנו 'לכבוש' שטחים בגלילות... פתחנו עוד משרדים ועוד כיתות, ולא תמיד בדרך הישר... לפעמים פרצנו דלתות ועשינו את מה שהיה צריך... רוב המקומות היו ריקים כי כולם קפצו למלחמה ואנחנו היינו צריכים מרחב לעבוד בו. בהמשך התחלנו להביא מכולות. עוד אחת ועוד אחת. בסוף כמה כאן

'קסבה של מכולות' שלתוכן הכנסנו כל מה שאפשר. נתקלנו בבירוקרטיה, לדוגמה שארכיון צה"ל מאחסן רק נייר. אבל אלינו הגיעו מחשבים, מצלמות, מכשירי קשר. מי יודע לאחסן את זה? אף אחד. אז הבאנו עוד מכולות ועוד מכולות. פיתחנו שיטת קיטלוג מסודרת, כדי שהחומר יהיה נגיש. הכל עוד שוכב בחנייה שלנו בגלילות".

"בעוד אנו מטפלים בחומרים שנתפסו על המחבלים שחדרו לעוטף, האוגדות בשטח התחילו להתארגן לתמרון בתוך הרצועה. באוגדות לא הייתה תודעת אמש"ט, לא למפקדים ולא ללוחמים. מישו היה צריך להסביר להם מה עושים עם כל המודיעין שהגיע לשטחנו, שחלק ממנו היה משמעותי לתחילת התמרון, במיוחד לגזרת אוגדה 162 שהייתה הראשונה להיכנס לעזה מצפון. המפקדים והלוחמים אירגנו את צוותי הקרב שלהם והתכוונו למלחמה. ממש לא עניין אותם השלל שנאסף. אף אחד, חוץ מאיתנו, לא הבין עד כמה השלל הזה

משמעותי ועשוי להציל חיי אדם. לקחתי את זה על עצמי. הכנסתי לרכב מגוון של פריטים מסוגים שונים שמעידים על איך נראה אמש"ט במלחמה הזו, על השטח שאליו הכוחות צריכים להיכנס ונסעתי למפקדות של שתי האוגדות המבקיעות, 162 ו-36. הכרתי את כל מפקדי האוגדות ואת המח"טים מתפקידי הקודמים, כך

שהיה לי קל להשיג את תשומת הלב שלהם. הגעתי והנחתי על השולחן מודיעין רלוונטי. למשל, מפה שהייתה באחד הרכבים של המחבלים, שהראתה את מרחב דרום העיר עזה שלשם תמרנה אוגדה

36. הסברתי להם על המפה: בשטחים הפתוחים והבנויים היו פוליוגונים צבועים בוורוד. כל פוליוגון, על מבנים או בשטח הפתוח, ייצג תשתית של האויב. זה יכול היה להיות עמדת שיגור, מחסן, מפקדה, מוצב,

"באוגדות לא הייתה תודעת אמש"ט. לא למפקדים ולא ללוחמים. מישו צריך היה להסביר עכשיו מה עושים עם כל המודיעין שהגיע לשטחנו, שחלק ממנו היה משמעותי לתחילת התמרון"

או כל דבר אחר. "הבאתי אתי פריטים נוספים שנלקחו מגופות מחבלים. תוכניות הגנה והתקפה, כדי שיבינו לאן הם נכנסים. הסברתי שהם הולכים לפגוש הרבה מאד שלל. סיפרתי שאנחנו מקימים יחידה ואם הם יהיו פרו-אקטיביים וידאגו להעביר אלי את השלל כמה שיותר מהר, אני אוכל לפענח, לתרגם ולהשיב להם את

זה כמודיעין לאופרציה, כמודיעין לתמרון בעיתוי הנכון והמותאם לצורכים שלהם.

"חשוב להבין עד כמה היחידות ובעיקר הלוחמים חסרים תודעת אמש"ט. זה לא ברור מאליהם לחיילים.

הם בלחימה. קשה, אכזרית. ממוקדים כולם באויב, ולא במסמכים ובשלל שהם צריכים לשלוח לאחור. כשאין תודעת אמש"ט - אף אחד לא אוסף שלל. החייל שבקצה ממוקד כולו במשימה - לשים את המחבל שמולו

אות "יקיר הסתר" לשולה כהן

לראשונה בתולדות קהילת המודיעין, הוענק אות "יקיר הסתר". הערב הוקדש להענקת האות לגב' שולה כהן אשר פעלה מיוזמתה וסייעה למדינת ישראל. יו"ר המל"מ, אלוף (במיל') מאיר עמית, העלה על נס את תרומתה של הגב' כהן לעלייה בלתי גלית של יהדות לבנון ולהעברת מידע מודיעיני חיוני. תואר "יקיר הסתר" מוענק לאדם שלא נמנה על סגל אחד מגורמי קהילת המודיעין.

גיליון 5, יולי 1992

השיירה הלוגיסטית או השיירה הייעודית. הם יודעים לרכז מאמץ אמש"טי סביב אירועי לחימה מיוחדים. למשל, מצאנו חוות שרתים של האויב, והעמדנו אנשים שיועדים לטפל בה ובמחשבים שנמצאו - לנתק אותם מבלי לאבד את החומר שנמצא עליהם.

"כל מה שרואים בעזה, נראה אחרת באיו"ש, בסוריה ובלבנון. גם בגלל האויב, גם בגלל הקרקע, וגם בחומר עצמו. טלפון מעזה הוא לא טלפון מאיו"ש, טלפון מסוריה הוא לא טלפון מלבנון. לכל זירה יש ייחודיות באפליקציות שלה ובסוגי המכשירים. אם לא תהיה כאן יכולת לטפל בכל אפליקציה, בכל טלפון, בכל שפה שמגיעה, לא נוכל להבין מהר את מה שצריך להעביר לכוחות.

"לאחר שנמצא השלל, יש ארבעה אפיקים לשינועו לאחור. האחד - שיירה לוגיסטית של הכוח. השני - פינוי פצועים. בכל פעם שמפנים פצוע, שמים עליו שקית עם שלל, היחידה כבר תדאג לחבור אליה. השלישי - מפקד שיוצא להערכת מצב. הרביעי - שיירה ייעודית: למשל, מצאת 'אוצר' - כל ארכיון תת הקרקע, או מפת עמדות שיגור. זה מצדיק השקעת מאמץ ייעודי כדי לייצר השפעה



תאודוליט שממנו חולץ מידע על תת-קרקע.

על הכוונת. ופתאום מישוהו אומר לו שאם אתה בחדר, תסתכל מה יש בארון. חפש מתחת למיטה, במגירות השולחן. למה שהוא יעשה את זה אם אין לו תודעת אמש"ט? אבל אם אתה מג"ד שמפקד על מאות לוחמים, או מח"ט עם אלפי לוחמים, ובא אליך 'משוגע' ושם לך את הדבר הזה על השולחן, אתה קודם כל אומר תודה בהבינך שקיבלת מודיעין חי שבחלקו לא היה מוכר לך. מפקד כזה מיד יתקן את 'החיצים הכחולים' שלו (תוכנית התמרון). הוא יידע להיזהר מהפוליגון הורוד. התועלת דו-צדדית: אותו מפקד יחנך גם את החייל שבקצה, שגם את זה חייבים לעשות, זה חלק מהמשימה שחוזר אליך כרווח נקי.

ע': "אני לא בא אליהם כמו 'הקמ"ן הנודניק' שמגיע עם המפות המגולגלות בזמן שכולם מאפסים את הנשק ומשחזים את הסכנים. אני בא ואומר להם 'תעשו מאמץ, תשדרו לי תמונה בוואטסאפ ומיד אני מחזיר לכם את זה מתורגם, מפוענח'. אני מסביר כל הזמן שמודיעין אמש"ט מציל חיים. פשוט, מציל חיים.

"כשהחל התמרון המפקדים ראו שהאמש"ט באמת מציל חיים. ראו זאת במוצבי חמאס, במחנות

ובכל היעדים הראשונים שהם תקפו. הם העבירו לנו חומרים ואנחנו עמדנו בהבטחה שלנו: תירגמנו ושדרנו חזרה במהירות. הם קיבלו בזמן אמת את המשמעות או את הפרשנות של כל תמונה שהם שלחו. זה נתן להם מוטיבציה להמשיך ולעשות

את זה שוב ושוב ושוב, עד שזה נטמע כתרגולת קבועה. מפקדים הבינו שאי אפשר להילחם בלי יחידת אמש"ט. פתאום מג"ד, רגע לפני שנכנס ליעד, מבקש לבדוק את חומרי האמש"ט הרלוונטיים. מח"ט שקיבל

מאיתנו חומר מציל חיים, בפעם הראשונה יגיד 'איזה מזל היה לכם'... בפעם השנייה

הוא כבר יגיד זאת אחרת: 'החברה האלה מצילים לי את החיים'... הוא יבין פתאום איזה ערך אנחנו מייצרים עבורו.

"מהמח"טים ומהמג"דים זה מחלחל למטה, לפקודים, ללוחמים בצוותי הקרב. זה לא קרה ביום אחד, אבל זה קרה. בהמשך יצרנו ביחידה קבוצה של 'שדכנים' שפשוט חברה לכל מפקדת אוגדה וחטיבה. הם לא אנשי מודיעין, אלא לוחמי אמש"ט בוגרים מהגלגולים הקודמים של היחידה, כך שיש להם הבנה טכנו-מבצעית בטיפול בשלל.

הם יודעים לגרום לקצין אג"ם או לרמ"ט חטיבה להשקיע באיסוף שלל על בסיס

"כולם רצו שבדו"חות היומיים שמופצים לכל הצבא, הם יופיעו ככאלה שאספו הכי הרבה מודיעין ועשו עבודה טובה"

חידון אתגרי #3

התחום:
מחתרות
החידה:
הבן המורד היה מהראשונים, מקלן מתחת הדקל.

הפיתרון בעמ' 102

והוציא מודיעין משמעותי. כך דרבנו תחרות חיובית בין המפקדים. כולם רצו שבדו"חות

"כי בתחבולות תעשה לך מלחמה"

"כולם מכירים את המשפט המתנוסס בפו"ם - 'כי בתחבולות תעשה לך מלחמה'. מי שתולה שלטים כאלה מבטא בעצם את המחויבות לתחבולה. אין להפריד בין המילים, כי עלינו ליזום חשיבה על מנת להגיע ליצירה ושומה עלינו להבין את חשיבות החשיבה במהותה היוצרת."

אלוף (במיל') שלמה גזית, לשעבר ראש אמ"ן. גיליון 6, ינואר 1993

היומיים שמופצים לכל הצבא, הם יופיעו ככאלה שאספו הכי הרבה מודיעין ועשו עבודה טובה.

"תהליך הטיפול בחומר: כל השלל שנאסף ביום מסוים מגיע לגבול ועובר מיון ראשוני ב'חידת פינוי שלל', שהיא היחידה הלוגיסטית של אט"ל. לא רק חומר שמיועד לאמש"ט, אלא הרבה אמל"ח לסוגיו: רקטות, טילים, מטולי RPG, פצצות, מוקשים, וכו'. הכל נרשם ומועבר ליחידת 'יהלום' שיושבת בג'וליס, שם משקפים את כל הפריטים שמגיעים כדי לוודא שהם לא ממולכדים או ממותקנים. לאחר השיקוף, החומר המודיעיני מגיע לאמש"ט ומתחיל תהליך מיונו. די דומה לרופא שצריך להחליט במי מבין הפצועים הרבים שהגיעו אליו לאחר אירוע רב נפגעים, הוא צריך לטפל ראשון. פותחים את המשלוח ומאבחנים איזה פריט דורש איזה טיפול: אם זה מכשיר קשר, טלפון, מחשב, כרטיס זיכרון, שעון חכם, דף נייר, מפה גדולה, דרכון, כסף, ועוד. מסלול הטיפול שונה מפריט לפריט. כשהדגש הוא על החשוב והדחוף. אם יש קובץ, מפה, שרטוט או דף במחברת שקשור לשטח שכרגע מתקיים בו תמרון, הוא יקבל עדיפות מוחלטת, כיוון שעשויה להיות לו השפעה על הצלת חיים. מקרים כאלה התרחשו כמעט כל יום.

חלק מהפריטים מועברים לחברות אזרחיות שנותנות שירותים ביכולות שאין בצבא, כמו סריקה של מפות גדולות. בדומה למכון רנטגן בבית החולים, גם לאמש"ט יש מכון רנטגן שלו. זו המעבדה הטכנולוגית ש'מציעה' לתוך הפלאפונים, לתוך המחשבים ולתוך מכשירי הקשר ובודקת מה יש שם. ההצצה איפשרה להבין אם יש משהו חשוב ודחוף בתוך המכשיר שיכול היה לסייע לתמרון בשטח".

ע': "מילת המפתח שאני מאוד גאה בה היא פרו-אקטיביות. זה ההבדל בין תצורת ההפעלה של האמש"ט היום לבין תצורת הפעולה בעבר - אז לא היה ברור מי אחראי על קליטת החומרים ומה זה באמת עשה לטובת המלחמה. ראיתי את זה ב'חומת מגן', במלחמת לבנון השנייה, ב'עופרת



חומרי תעמולה שנתפסו בבתי ספר בדרום לבנון.

מאד גאים בו: לכוון את צה"ל להביא מודיעין בשיטות שהן לא רק סייבר או מבצעים מיוחדים. זה לדעתי אחד הקסמים הגדולים שאמש"ט מלמד אותנו במלחמה הזו, שיש עוד דרכים להבין את סודות האויב. מבצעי סייבר ומבצעים מיוחדים לוקחים זמן, תכנון מורכב, עלויות גדולות וקשה מאוד להוציא אותם לפועל. האמש"ט הוא פשוט באופן יחסי. כח נכנס לבית, באופן יזום או באופן אגבי, ומביא את המידע. לפעמים המידע הזה נותן יהלומים של ממש.

ח' חוץ מצרכי צה"ל, החומר שמגיע לכאן

יצוקה'. עכשיו זה השתנה - אנחנו אלה שמכווינים את הכוחות אל יעדי אמש"ט. בתחילת התמרון הקרקעי למדנו מאלו סוגי יעדים אנחנו מקבלים את המודיעין היותר ערכי, והתחלנו לאט לאט לשלוח את הכוחות בצורה מכוונת, כדי שאנחנו לא נהיה תוצאתיים ואגביים לתמרון, אלא שהתמרון ילך לשם. בחודשים האחרונים, בכל פעם שיש אישור תוכניות לכוח מסוים, בעזה או בלבנון, מוודאים עם המפקדים שהם מיצו לטובת המשימה את כל חומרי אמש"ט הרלוונטיים לאזור הפעולה שלהם. זה משהו שאנחנו

"מילת המפתח שאני מאוד גאה בה היא פרו-אקטיביות. היכולת להכווין את הכוחות ליעדי אמש"ט, או לאסוף שלל במקומות שבהם בכלל לא חשבו על זה בעבר"

מוקירים את יחידת המסתערבים - "שמשון"

"העבודה בתוך שטח הרצועה מורכבת מתנאים קשים של אוכלוסייה ללא זהות, במצב סוציו-אקונומי קשה, מצוקת קיום ועתיד מעורפל. על מנת ליישם את המוטל עלינו אנו נעזרים רבות במודיעין. זוהי הזרוע המורה, מכוונת ומנחה את פעולותינו בשטח".

מתן וילנאי, אלוף פיקוד הדרום. גיליון 7, יולי 1993

הלפטופ של המחבל. אנחנו משנים את זה. גם המסמך שעל השולחן יכול להיות מסמך משנה מציאות. את הפרוטוקולים של 'המועצה המצומצמת' של החמאס בראשות סינוואר, איפה שהחליטו על 'חומת ירח' ועל ההתקפה בשבעה באוקטובר, מצאו אצל סינוואר. יכול להיות שהמסמך על המתקפה הבאה יושב בג'נין או בחברון. אנחנו חייבים להביא את המסמך הזה.

"כיום אנו מחכים להחלטה למסד את היחידה, המבוססת על התחקיר שערכתי לאחרונה. אני מקבל 'איתותים' שזה אכן הכיוון. כולם מבינים שאמש"ט זה כלי מבצעי, לפני שזה מקור איסופי-מודיעיני. אנחנו נכשיר לוחמים מבצעיים לא להתעלם ממפות, מטלפונים וממחשבים שיימצאו במבנים ובחדרים שאליהם הם נכנסים. כמו שבכל יחידה יש חובש וקשר, תהיה גם חוליית אמש"ט. אצל כל לוחם תהיה תודעה בסיסית באשר לחשיבות הנושא, ונבנה סט יכולות בתחום, שיתרבו וישתכללו ככל שנעלה בפרמידידה, מהשטח ועד רמת המטה הכללי. רמת המטה הכללי.

"אני מקווה שלשם אנחנו הולכים."

חומרי אמש"ט. חבל שבאמ"ן יש מי שעוד מתבלט, ששואל האם המקור הזה חשוב כמו הסייבר. אם יסגרו את היחידה הזאת כי עצמות הלחימה תפסק, אז לא למדנו כלום. האמש"ט הוא מפתח ויכולת להבנת האויב. חייבים להמשיך להשתמש בו, ולתת לכלל הגופים להיעזר בו באופן הרחב ביותר."

ע': "היום היחידה עם הפנים לאיו"ש, שסימנים רבים מעידים עליה בתור החזית הבאה של צה"ל. עד היום לוחמים שנכנסו למעצר בטול כרם לא הביאו את

משרת צרכים רבים אחרים של מדינת ישראל: אנשי שב"כ נעזרים בנו לחקירות, שוטרים להכנת כתבי אישום, משפטנים להכנת טיעונים משפטיים, אנשי מוסד, אנשי הסברה והשפעה המשתמשים בחומרים שלנו כדי להדגיש את העובדה שמולנו עומד ארגון רצחני שאין לו גבולות. אנחנו ה'נשק שמכניס קליעים למחסנית ההתקפה שלהם'. מטרטנו לצייד את כלל הלקוחות בכלל המידע שסייע להם להלחם בכל זירה אפשרית."

בראיון השתתפו גם שני אנשי מילואים, ח' ו-ו', המשרתים ביחידה כמעט שנה ללא הפסקה: "עבורנו כאנשי מילואים הסיפור של האמש"ט עומד בניגוד לכל כך הרבה דברים שהיוו חלק מהכשל של השבעה באוקטובר. זו יחידה שאמרה - "בירוקרטיה לא תעצור אותנו": אין חדר לקיטלוג? נביא מכולה. אין איך לשנע אמש"ט? ניסע ברכב הפרטי. זה חומר מורכב לטיפול? נלמד מהר איך לטפל בו.

"מבחינתנו היחידה הזאת מקבילה לכל האזרחים שבבוקר השבת השחורה קפצו מהבית ועשו מעשה. לא חיכו לפקודות, לא נתנו לבירוקרטיה לעצור אותם. הם לקחו אחריות. איפה שהיה צריך - הם היו. והצילו נפשות. האמש"ט זה אותו הדבר - אנשים התייצבו. לא התלבטו. ע' הוביל את היחידה. רץ קדימה. לא פחד לכעוס כשצריך. והיום יש כאן אימפריה של ממש.

"זה הסיפור של המקום הזה. לקחת אחריות מקצה לקצה כנגד כל הסיכויים והפקודות. והנה, המספרים מדברים בעד עצמם: 30% מהחומר הגולמי של אמ"ן היום זה אמש"ט. 30%! אין תחקור אחד של אמ"ן שלא מתבסס על



מגן אמ"ן לחשיבה יוצרת במלחמה שהוענק ליחידת האמש"ט בינואר 2025.

חידון אתגרי #4

התחום:

504

היחידה:

השלהבת שנפלה בארזים, השיבה באמצעות סאשה בנים לגבולם.

הפיתרון בעמ' 102

"ישנתי לילה במיטה של סטאלין"

בעקבות מהומות של המיעוט האבחזי בגרוזיה, וידיעות שהגיעו לישראל על מצוקת הקהילה היהודית בעיר סוחומי, נשלח י.ה. איש קהילת המודיעין, לסייע בחילוץ היהודים ולהעלותם ארצה. "מארחי אפשרו לי להצטרף למטוס אספקה שהוביל לחם לעיר. מוקף כיכרות לחם הגעתי לסוחומי. הלילה עבר עליי במפקדת העיר, באחד מחדרי השינה ובאחת המיטות של היו"ר סטאלין."

גיליון 8, אפריל 1994